

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1859

XXI. König Otto IV. tritt dem Erzbischofe von Magdeburg für seine Anerkennung als Reichsoberhaupt Haldensleben, seine in der Mark Brandenburg und in der Wische belegenen Erbgüter und verschiedene ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55003)

XX. Graf Heinrich in Gardelegen giebt der Kirche zu Lutter im Herzogthum Braunschweig zwei derselben, von den Zeiten der Slawen her, zugehörige Hufen Landes in Wolgfelde zurück, im Jahre 1191.

In nomine Sancte et Individue Trinitatis. Noverit tam futurorum quam presentium universitas, duos mansos in Folckfelde a temporibus Slavorum ecclesie in Luttera cum omni iure attinuisse, verum per longinquitatem temporis, re in oblivionem deducta, vt fieri solet, a predecessoribus nostris per ignorantiam detentos. Ego vero Henricus, Dei Gratia Comes in Gardelege, per plurimos indubitate fidelitatis assertores instructus, intuitu superne retributionis, faciliter fidem adhibens, eosdem mansos abbati et conventui nec non ecclesie in Luttera cum omni iure, dominio et vtilitate, quo prius habuerunt, infuper sine exceptione, confero et restituo eisdem. Acta sunt hec in Stendale, anno dominice incarnationis MCXCI, anno primo obitus Friderici Imperatoris, regnante pro eo filio suo Henrico VI., archiprefule Wigmanno in Magdeburg, Theodorico, Sante Halberstadenfis ecclesie Episcopo, presente eiusdem ecclesie Decano Gerberto, Comite Alberto de Osterburg et filio suo Wernero et Sifrido, venerabilis principis scriptore, et Theodorico de Schonenwalde, Engelberto de Aldenhufen, Bertramo de Scheningen et aliis quam pluribus.

Nach der im Herzogl. Landeshauptarchive zu Wolfenbüttel aufbewahrten handschriftlichen Chronik des Stifts Königslutter.

Anm. Das Benedictiner Mönchskloster zu Königslutter besaß im 12. Jahrhunderte außer dem Dorfanteile, wovon die obige Urkunde Nachricht giebt, noch andere Güter im Umfange der heutigen Altmark, namentlich besaß es das Dorf Wdh-ringen bei Stendal. Es ist jedoch unbekannt, wie das Stift in den Besitz des letztgedachten Dries gelangte. Man findet nur in einem Verzeichnisse der Königslutter'schen Kloster-Güter vom Jahre 1201 folgende Notizen von diesem Dorfe:

Morungen prope Stendal, slauitica villa postea deserta facta, a Wernero, comite de Veltheim, avo comitis Sifridi de Aldenhufen (lebte zwischen 1160—1188). — Comes Albertus, filius Weneri de eiusdem ville Morunge Campo, eo quod spatiosius esset valde, duodecim mansos exponi fecit et aliis cultoribus in platea, que dicitur Nippof locavit.

Pfessinger, Historie des Braunschweig-Lüneburg'schen Hauses 1, 512.

XXI. König Otto IV. tritt dem Erzbischofe von Magdeburg für seine Anerkennung als Reichsoberhaupt Haldensleben, seine in der Mark Brandenburg und in der Wische belegenen Erbgüter und verschiedene andere Rechte und Besitzungen ab, wohl im Jahre 1209.

Otto, dei gratia Romanorum Rex et semper Augustus vniuersis imperii fidelibus hoc scriptum intuentibus gratiam suam et omne bonum. Recognoscimus et presentibus litteris profite-mur, quod inter nos ex vna parte et inter dominum Albertum, Magdeburgensem archie-piscopum, ex alia parte admilla est compositio in hunc modum. Conferemus ecclesie Magdebur-gensi Haldesleue cum omnibus attinentiis suis et omnem proprietatem, quam pater noster habuit

in Marchia Brandenburg et in terra, que wisch vocatur. Dedimus quoque fideiuffores, quod proprietatem istam stabiliemus ecclesie in omni iurisdictione, vbi bona sita sunt, et secundum iustitiam warentabimus eam de ipsis bonis cum pleno consensu heredum nostrorum et super hoc dabimus priuilegium nostrum ecclesie Magdeburgensi. Item nos et fratres nostri renunciabimus omni iuri, quod diximus nos habere in castro somerfcenburg et in omnibus attinentiis ipsius. Renunciabimus preterea omnibus feodis, que pater noster tenuit ab ecclesia Magdeburgensi, in quibus dicebatur ius habere. Item nos dabimus priuilegium ecclesie, quod nunquam in bonis ecclesie contra voluntatem archiepiscopi vel successorum suorum faciemus exactionem vel sumemus hospitium, nec vnquam monetam vel teloneum, iuxta consuetudinem imperatorum, que in curiis obseruabatur in ciuitatibus archiepiscopi occupabimus. Ecclesiam in nullo officio pregrauabimus. Dabimus preterea priuilegium ecclesie, quod nunquam in ecclesia Magdeburgensi et subfraganeorum ipsius reliquias accipiemus archiepiscopi uel episcopi decedentis. Castrum lewenberg non concedemus alicui hominum, nisi forte archiepiscopo vel ecclesie concedamus. Item, si ecclesia Magdeburgensis per archiepiscopum vel per aliquem successorum suorum, vel per se ipsam, in monte, qui vocatur Merenret, castrum uoluerit erigere, et habuerit super hoc consensum comitis sifridi de blankenburg et comitis Heinrichi de reginsten, nos ad edificationem iuuabimus ecclesiam. Si vero contrarium fuerit comitibus memoratis, nos tamen propositum ecclesie non impediemus vlllo modo. Item quoscunque de ministerialibus, qui bonis Haldesleue attinent, archiepiscopus inducere poterit, vt tanquam ministeriales ecclesie fidelitatem sibi faciant, cum bona voluntate nostra et fratrum nostrorum erit, et illis bona sua iure ministerialium concedet, aliis vero bonis eisdem attinentibus concedet tamquam hominibus ecclesie bona sua. Donationi quoque, que Heinrichus Imperator fecit ecclesie de bonis in lutere, non renunciet archiepiscopus, sed nos amice per sua seruicia monebit, vt ratam seruemus eandem. Preterea in nullo loco ecclesie pertinenti ponemus de nouo teloneum vel monetam. Ceterum nos iuuabimus ecclesiam Magdeburgensem ad edificationem suam secundum consilium archiepiscopi. Dabimus insuper archiepiscopo tria milia Marcarum, ex quibus mille soluemus in vigilia natiuitatis domini, Secundas mille in festo sancte Walburgis tunc proximo, Tercias mille in festo sancte Margarete in tunc proximo. Item dabimus in curiam archiepiscopi quingentas marcas, quas soluemus in proximo festo pentecostes. Fratribus archiepiscopi, Comiti Heinricho et comiti guntero concedemus ciuitatem saleuell sub hac forma, vt quandocunque nos ipsis soluerimus mille marcas, libera sit ciuitas nobis, et sic cum archiepiscopo in nostro seruitio permanebunt. Ceterum cum nos tantam concordiam habuerimus cum principibus, quod archiepiscopo videbitur, quod comitem adolfum possimus iuuare, nos si amice per preces non poterimus, per guerram iuuabimus eum ad recuperationem tam puerorum quam terre sue, nec vnquam contra ipsum malum aliquid intendemus. Item, si burcardum in breszna apud ducem iuuare non possumus, nos super tertia parte ciuitatis chereuist faciemus eis gratiam et iusticiam, quam pater eorum expectabat ab imperatore Heinricho. Ericus de wentseleue in possessione honorum de ofseleue erit, domi super hoc consilium archiepiscopi sequamur. Item promitemus, quod archiepiscopum semper pro aliis principibus in nostris consiliis familiarem habebimus et assistemus ei contra omnem principem qui suam ecclesiam indebite noluerit grauare, ita, quod si illum amice non poterimus auertere, potenter auertemus. Hec vniuersa debemus iuxta consilium archiepiscopi stabilire, et ipse nobis prestabit fidei

facramentum et seruiet nobis tamquam domino suo regi. Si uero super hereditate fratrum nostrorum et puerorum suorum ipsi promissum nostrum seruare noluerint, nos super hoc consilium archiepiscopi faciemus et in eius amicitia manebimus. —

2. v. Leebur Allg. Archiv XVI, 169. Vgl. Olearii Magdeb. Copialbuch mspt. II, fol. 19.

XXII. Herzog Otto von Braunschweig vertauscht an das Kloster zu St. Lüdger in Helmstädt die Vogtei über 42 Hufen zu Ingersleben und Gimersleben, im Jahre 1252.

Nos dei gratia Otto, Dux de Brunswig, — — Ecclesie beati Ludgeri in Helmstad contulimus advocatiam quadraginta duorum mansorum, qui siti sunt in villis Ingersleue et Emersleue, perpetuo libere sine impedimento quolibet possidendam: recepimus equidem ab Ecclesia supradicta in concambio pro dicta advocatia villam Bathecote et villam Brachtorpe cum omni iure. Hujus rei testes sunt Comes Fridericus de Kerckberg, Luthardus de Meynerfen senior et junior, Echardus de Alfeborch, Baldevinus de Blanckenborch, Bertramus dictus de Veltheim, Genehardus de Bortvelde, Anno dapifer noster, Heyno de Wenden et alii quam plures. Datum Brunswic, Anno Dominice Incarnationis M^o. CC^o. quinquagesimo secundo.

Aus Wohlbrück's Altmark, herausgegeben vom Freih. v. Leebur S. 189.

XXIII. Graf von Lüchow giebt dem Kloster Meding Zehnthebungen in Seferdsdorf auf, am 5. Mai 1264.

In nomine Sancte et individue Trinitatis. Hinricus, Dei Gratia Comes de Lüchowe, omnibus in perpetuum. Modernorum obtinuit consuetudo utilis et honesta, ea que geruntur in tempore, ne simul labantur cum tempore, literarum et testium valitudine confirmari. Notum igitur esse volumus Christi fidelibus vniversis, quod nos accedente heredum nostrorum consensu decimam in Sekerdorpe, quam ab ecclesia Verdensi jure tenuimus feudali, et dominus Ekkehardus et Remboldus, frater suus, a Wutzrowe a nobis habuerunt eodem jure ecclesie S. Marie in Medinghe Cisterciensis ordinis et congregationi dominarum ibidem Deo deservienti resignavimus pleno jure a quibus dominabus et earum tunc preposito Nicolao in signum amicitie et stabilitatis XXVIII marcas monete recepimus Hamburgensis. Hujus rei testes sunt, qui interfuerunt, dominus Adolfus de Dannenberch et milites dominus Georgius de Hiddefaker et suus dominus Theodoricus, dominus Herimannus Zabel, Rabodo de Plotho, dominus Helbertus